

ततो ऽधस्तान्महातले काद्रवेयाणां सर्पाणां नैकशिरसां क्रोधवशो नाम
गणः कुरुकतक्षककालियसुषेणादिप्रधाना महाभोगवतः पतत्रिराजाधिपतेः
पुरुषवाहादनवरतमुद्विग्नमनसः स्वकलत्रापत्यसुहृत्कुटुम्बसङ्गेन क्वचित् प्र-
मत्ता विहरन्ति ॥ २९ ॥

ततो ऽधस्ताद्रसातले दैतेया दानवाः पणयो नाम निवातकवचाः का-
लेया हिरण्यपुरवासिन इति विबुधप्रत्यनीका उत्पत्त्या महौजसो महासाह-
सिनो भगवतः सकललोकानुभावस्य हरेरेव तेजसा प्रतिहृतबलावलेपा वि-
लेशया इव वसन्ति ।

ये वै सर्मयेन्द्रद्यूत्या वाग्भिर्मल्लवर्णाभिरिन्द्राद्विभ्यति ॥ ३० ॥

ततो ऽधस्तात् पाताले नागलोकपतयो वासुकिप्रमुखाः शङ्खकुलिकम-
हाशङ्खश्चेतधनंजयधृतराष्ट्रशङ्खचूडकम्बलाश्चतरदेवदत्तादयो महाभोगिनो म-
हामर्षा निवसन्ति ।

तेषामु ह वै पञ्चसप्तदशशतसहस्रशीर्षाणां फणासु विरचिता महामणयो
रोचिस्तवः पातालविवर्तिमिरनिकरं स्वरोचिषा विधमन्ति ॥ ३१ ॥

इति श्रीभागवते महापुराणे पारमहंस्यां संहितायां वैयासिक्यां

पञ्चमस्कन्धे विवर्तलोपवर्णनं नाम

चतुर्विंशोऽध्यायः ॥